

رۆژهات ئامەد

باکوری کوردستان

رەوشنیکی نا ئارام و باگراوندیکی تەمومىز اوی لەگەل ئەودى ئەو
خۆنیشاندا ئانەم باکور خواستى رەواي كوردن بەلام لەشكري
توركىيا و «PKK» بۇ بەر زەوهندى خۆيان بەكار دەھىن

پاپورت : نامق ھەورامى

نەته شاره کوردارى و توركىيەكان لە سادەترین ماف و زيان بىتبەشىن، ئەوانەش مافى زيان و داواكارىيان ھەبە و پىتۈپىستە رېز لە داواكارىيان بىگىرىت و داكىڭى و بەرگىشىيان لېپىكىت. لەوەش ناخوشتر ئەودىيە كە رۆلى دەستى ئەملا و ئەولا لەو چالاکىيياندا دەبىنرىت بەتاپىتى لەشكري تورك كە زەمىنە ئەو جۆره چالاکيانە دروست دەكەت تا بىكاتە بىبانو بۇ ميليتارىزە كردنى ناوچە كوردىيەكان چونكە لە زىير گوششارى يەكىتى ئەوروپا توركىيا هەندىيەكى هېرى ئاسەقا مەگىرى لە كوردىستاندا كەم كىرىپىۋە بەلام بەبيانۇ ناوچە كورد نشىنەكان.

سەبارەت بەوهۇڭكارە خودى و بابهەتىانە كە بونەتە هۆزى رۇدانى ئەم سەرەتەلدا نە بەر زەوهەتەن ئامەد گوتى: ئەو رۇودا ئانە ئەمپۇر لە باکورى كوردىستان رۇو دەددەن نىشانە مایە پوچى دەولەتى توركىيائى لەھەمبېر كىشىھە كورد كە تا ئىستاش نكۆلى لە نەتەوەيدە كى وەك كورد دەكەت و پىييان وايە دەتوانى ئەو نەتەوەيدە بىتۈركىيەن ئەو چالاکىييانە شتىكى تازىدىن چونكە لە ماودى سەد سالى پاپردوودا ناوه ناوه شتى لەو جۆزە پويداوه، راپەرپۇرە كان گەنج و لاؤ و مىرۇشى كوردن و داواي مافى خۆيان دەكەن، زىاتە ئەو خەلکى ئەمچارە ئەو راپەرپۇرە دەكەن ئەو كوردانەن كە بەھۆزى سىاسييەتى توركىيا و راگۇزىراو

لەچەند رۆزى پاپردوو دا باکورى كوردىستان رەوشنىكى نا ئارامى بەخۆوه بىنى و بە ئىستاشەو دۆخەكە ئاسايى نەبۈرەتەوە لەم شلەزان و نا ئارامىيەدا چەندىن رەھەندى جىا دەبىنرىت لەوانەش ناپەزايى خەلک و دەتكەنەوە ئەو رەوشە ئەنەنە كوردان ئىستا لە توركىيا ھەبە و لە لایەكى دىكەشەو سوپاى توركىيا زەمىنە زياتر بۇ ئەو نا ئارامىيە دەخۇلىقىنى بەمەبەستى ھەرچى زياتر لەشكركىشى بۇ ئەو ناوجانە بەمەبەستى شەرعىيەت دان بە ميليتارىزە كردنى ناوجە كوردىيەكان، بۇ زانىنى زياترى چۈننەتى ئەو بارۇ دۆخە ھەنۋاساوه و فاكتەرەكان ئەو سەر ھەلدا نەندى ئەھىنە ئەمەدى مەسىلەكان بەرپىز رۆزەتە ئامەدى ئەندامى كۆنسەسى سەرۋەتى PDK باكور لە چەند تەۋەرەيىكدا مەسىلەكانى شرۇفە كرد.

ئازادیخوازی کورد که له نووسینی بهریز «مسعود بارزانی» يه له لاین دەزگای «دۆز» به تورکى بلاوکرايەو، ئەم كتىبە كارىگەرى باش هەبوو له سەر كوردانى باكور و خەلکى توركىاش، ئەممەش دولەتى توركىايى جاپسى كرد بقىيە لە كاتى دووباره چاپكىركندەوە كتىبە كە و دولەت رېيگەي نەدا جاپلىكى تر چاپ بكتىتەو بقىيە ياساغ كرا ئەوا نووسەرەكەي دادگايى دەكىرىت، بەلام ئەوان ناتوانن لەگەل نووسەرى ئەم كتىبە دا كە ئىستا سەرۆكى كوردىستانە هىچ بلىتن بقىيە وەركىرى كتىبە كە و دەزگاي دۆزىيان داوهە دادگا.

دەرمجا مى سەرەتەلدانەكا بە كۈون دەگات

لەمەر ئەو پانتايىمى كە ئەو سەرەلەدانى گرتۇتەنە و تا ئىستا به كۆي گەشتىو بەریز ئامەدى دەلىت: ئەو سەرەلەدانە زۆرىيەرە زۆرى شارە كوردىيە كانى گرتۇتەنە و بەشىك لە شارەكانى وەك ئەستەنبۇل و مىرسىين و ئەددەنەش گرتۇتەنە و تا ئەمەوش بەرەۋام و چەندىن شەھىد و بىرىندارى لېتكەوتۇدە و تا كە رېيگا بۆ چارەسەر و رېتىگەن لەم خوپىن رېڭانى كورد بەلاي ئىتىمەوە تەداخلى يەورۇپا و گوشار ھىننانە بۆ توركىا، لە ئاستى مىللەيشدا پىتىسىتە رېشنىپارانى كورد و بەتابىيەتى لە باشۇرى كوردىستان و دەرەوە پشتىوانى لە نەتەوەكە يان بىكەن و گوشارى زىاتر بخەن سەر دولەتى تورك.

ئائىنەت چاوه و انکراو

دیارە لە سالى راپىدووە ئەممەرىكا و ھاوپەمانانى گىرنىگى زىاتر بە سەرەزىدايەتى سىياسى و جەماوەرى كورد دەددەن وەك بانگەھىيىشتى سەرۆكى كوردىستان و شاندى باودرى بۆ كۆشكى سىيى و زۆر لۆتى دنيا و دواتر بانگەھىيىشتى ئۆپۈزسىپۇنى كوردى ئىپرەن و لەم چەند رېۋەشدا هېز و گروپەكانى كوردى سورىيا كە لەلاین ئەممەرىكا و داوهە داوهەت كراون، ئايام سەرەبەندەدا ئۆپۈزسىپۇنى كوردى باكور چۈن دەبىت لەم بارەيدە بەریز پۇزھات ئامەدى دەلىت: لەو بپايدا نىم ئەممەرىكا لە بەرنامەيدا ھېبىت ئۆپۈزسىپۇنىك بە بەرامبەر دولەتى توركىا دا دروست بىكەن، چۈنكە بارۇدۇخى توركىا جىاوازە لە عىراق و ئىپرەن و سورىيا، بەلام دەكىرىت لە چوار چىسوھى دىالۆكدا لە پېۋەسى بە ئەندام بۇنى توركىا لە يەكتىت ئەورۇپا پېس و رامان پېيىكىت و لەو بارەيدە نەزەرمان ھەبىت و باسى گرفت و ئاستەنگە كان بىكەن و خواستەكىغان بىگەيەننە ئەو ناوهەندە گەورەيە جىهان.

ھاوكات ئەو بالە موحافىيەزكارەي نىپوچەنەرالەكاني تورك كە ئامادەنин و حەز ناكەن توركىا بىتە ئەندامى يەكتىت ئەندامى كەيىشە يە دەنپىنەو، هەر چەندە بەریز ئەردۇغان تا پادىيەك دەيەۋىت ھەندىك ميانپەوي لە سىياسەتەكانيدا بىكەن و نەرمى لە ھەمبەر دۆزى كوردىشان بىات.

ئەوهەشان له ياد نەجىت پەۋەشى ئارامى كوردىستانى باشور و رېلى كورد لە عىراقتى داھاتتو دا و بە ئىستاشەوە ھۆكارييلىكى ترى دلگەرمى جەماوەرى باكۇر و ھەم ترسى دولەتى توركە لەوەي ئەۋەزەزەنەنەن بىگوازىزىتەو باکور بقىيە ھەولى دروستكەرنى ئەو پەۋەشە نا ئارامە دەدات تا كوردان بىر لە ئازادىيە براکانيان لە باشور نەنەوە چۈنكە نەك لە نەخشە سىياسى عىتاراقدا كورد رېلى كارىگەرى ھەي بىگە لە ناوهەندى بېيارى جىهانىشدا حساب بۆ كورد دەكىرىت و ئەممەش لەلاین توركىا و زەممەتە قبول كەرنى.

پەداوەكان

پەللى ئىيگەتىقىش «PKK»

ئامەدى لە درېزىدى قىسەكانيدا لەم بارەيدە دەلىت: بەداخەمە سەرەكىردايەتى «PKK» رېلى خراپىيان ھەيە بۆ ئەنۋەش ئەو رواداونە ۱۴ گەربىلە كورۋىزان كە لە باوەرداين دەستى «PKK» و ئەرتەشى توركىاي تىيدا بولو بۆ ئەوەي ھەستى كورد بچولىتىن بۆ ئەوەي كە ئىستا رېقىداوە و بەرەۋامە لېپەدا دەبىت ھەم گەلى كورد و ھەم دولەتى توركىا و حکومەتى توركىا بېرسن و بىلان ئەو جۆرە خۇنىشاندان و ناسەقامىكىر بە كۆي دەگات؟

بە باوەرپى ئىيمە ئەو نىشانە ئەيغلاسى سىياسەتى توركىايە تا له چوار چىيەتى ياسادا كورد نەناسىتى وەك چۈن لە ھەلبىزاردەندا بېتەن «۱۰٪» دىاناوا بە مەرج بۆ بەشدارى كە كورد لەم قۇناغە دا ناتوانىت ئەو گەزىدە بەھىتىت بۆ ئەوەي لە پەرلەماندا بەشدار بېت.

ئېۋە دەزانىن كە كەسىكى وەك ئىسماعىيل بېشىكچى لە چەند سالى راپىدوودا وەك پارىزەرتىك لە كىيىشە كورد كارى كردو و بەرەۋامېشە و بەبىن چىاوازى داکۆكى لە كورد دەكەت، لەو كۆنفرانسەسى لە ئەستەنبۇل بەسترا گوتى: با ئەوانەي لە دەرەوەي ئىمەلەن قىسە بىكەن، خۇرى باش دەزانىت كە مەبەستى عەبدۇللا ئۆچەلەن خزمەتى چارەسەرە كىيىشە كورد ناكات، بېشىكچى بەو ئاكامە گەشتەوە و ئەۋەشى تەنبا رەئى ئەو نىيە زۆر رېشنىپەر و سىياسەتوانى تورك لەو دەلنيابونەتەو كە ئۆچەلەن ناتوانى خزمەتى كورد بىكەت و مەسەلەي كورد بە

«PKK» چارەسەر نابىتھەرەدا دەلەتى توركىياش گەشتەوە ئەو

ئاكامە كە كىيىشە كورد لە توركىيالە رېيگەلى لەشكەرە دەرەۋامە چارەسەر نابىت و

ئەوهى ئىستا پەدەدات پىتىسىتى بە رېيگە چارەي تازە ھەيە و ئەممەش ج

بە دەلەتى تورك و چ بە سەرەكىردايەتى «PKK» قبول ناكىرىت و

دەيانوويت ھەردوولا بە خاپ ئەو مەسەلە يە بقۇزەنەوە.

دیارە ئەممەش بېتچەوانە ئاخوازىيەكاني بەریز سەرۆك و دەزىرانى توركىايە لە ھەمبەر كىيىشە كورد، ھەر چەندە ئەوان ھەنگاوى بچۈكىيان ناواو، بە دەليابىيەوە ئەگەر ھەنگاۋەكەن فراوانتىرىن بېگومان چ لە بەرى

دىيوكراسى توركىا و چ لەلای كوردانىش پېشىوانى باشى لېتەكىرىت و

لەم كاتەدا حکومەتىش دەتوانى بېيارى كۈنجاۋ و بىدات چۈنكە يەكتىتى

ئەۋەپا و ئەممەرىكاش لە پېشىتى حکومەت نەك دەلەت و لەشكەر.

سىاسەتى دەش چاند و كەملەت و دېرىۋەك

دیارە پاش چاپ بۇنى بەرگى دەۋەمى كتىبىي بارزانى و تەفگەرى